

A „KELET” és a „SPORT”
előfizetési díja együtt:
vidékre postán vagy helyben hához hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy hónapra	1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepek követő napok kivételével a „Sport” minden vasárnap.

Szerkesztői szállítás:
Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor használt garmond sor vagy annak tőre 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein et Vogler hirdetés köz. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyilvántartások
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Kossuth beszéde.

Kossuth beszélt! 28 hosszú év után megmozdult a leghatalmasabb magyar ajkak, minővel egy ősi nép évezred óta bírt és magyar szívhöz intéztek a szót, melynek elbűvölő varázsa még most is velőnkig hat s a legszelidebb szív mélyéből is viharkorba csol fel. Mintha felüljúlva szemeink előtt az elragadó hatás, mely egy negyedszázaddal ezelőtt lángra lobbantott ezt a milliókból álló nemzetet. Mintha a csoda-szavak hallatára küldene a hazaért a vészbe az anyagegyet, az apa elhagyta családi tűzhelyét, hogy a házi béke helyett megverekedjék a halálal, mintha felzúgna a polvából az ágyú moraja, közelednek a kardcsapkodás, veszett düvel megindulna a borzasztó harc s a szörnyű zűrzavar megindító zaján keresztül átörne az édes anya, szeretett hazánk sikoltása, kinek életeért fiai élet-halál-harcot küzdenek. Oh! nincs az életnek, boldog mámoros pillanat, melybe ne vegyülne mindig egy kis döröcség. Ily mámoros pillanatunk volt 1848, és bár nincs a nemzetnek tagja, kinek ne fájna a seb, melyet az e boldog órák következtől gyászidő volt, még sem képes elzárni szívét ama dicső napok emlékei elől s nem tudja megállni, hogy kebelében a régi bűvös szavak csengésére ne lobbantjon fel még egyszer a régi tűz.

És minő hangok ezek még most is! mily meszerő, óriási hatalom rejlik még ezen betűkbe öntött szavakban is, mily fenszárnyaló költséget, mely hatalmas szárny-csapkodásával felemelkedni készíti még a pulva lelkeket is. Valóban Kossuth Lajosnak a cselekedetei küldetéséhez mondott beszéde olyan szónoklati remekmű, melyet más nemzet mai napság felmutatni képtelen. S legyen bár az egész beszéd a nemzet nagy többsége előtt csak egy szép politikai költemény, olyan költemény az, melyet nemzeti büszkeséggel mondhatunk egyik saját hazánkfától eredetnek. Szavait először csak bámulni kezdjük, tovább olvasva kezd szívünk felmelegedni, majd feltör a lelkesedés, mignem a fájdalomtól majd kiesordul könnyünk. De aztán ennyit az egész. Egy szerelmes álma fájdalommal és édes gyönyörrel tele; elreppent csodálatnemes, mely elbűvöl, meghatott és aztán itt hagyott. A nemzet csak érezni tud Kossuthal, de érteni nem. Hiába tagadnók ugyan, hogy tíz év óta, e napokban találják fel először egymást a nemzet közvéleménye

és Kossuth, alkalmat adván reá a keleti kérdés fenyegető vésze, valamint nem tagadhajuk azt sem, hogy Ausztria magatartása velünk szemben sok keserű igazságot szolgáltatott Kossuth Lajosnak, mégis az ősz álláspontja hazánk politikájával szemben egészen idegenszerű. Kétféle hasonlatok alakjában igen szépeknek tűnnek fel azon gyönyörű mondások, melyekkel Kossuth a nemzet függetlensége felett örködő szerepét rajzolja, de másfelől fájdalmasan esik, hogy az a férfiú, kit oly szívesen szeretnénk még most is, megrendíteni akarni látszik a nemzet legszenvedőbb erényét: a törvényiszteleket és vele hazánk legfontosabb alaptörvényét: a pragmatika sanetét. Itt ismét olyan hurokat penget Kossuth, melyeknek hangja eltaszítja tőle a megnyert szíveket. Am ha Kossuth Lajos csak saját eszméinek akar élni, ha kimondott szavától, a függetlenségi nyilatkozattól nem akar e földi életben megválni, bárha viszonyaink közt álláspontja érthetetlen is, mégis tiszteltetben tartjuk az egyéni véleményét; Kossuth Lajos azonban a nemzet számára őrzi eszméit, figyelmeztet reá, hogy ne játszuk ki a személyében nyert kártyát, mert még jöhetidő, mikor a nemzet hasznát veheti, — és már ekkor fáj nekünk, hogy ily beszéddel a nagy száműzött nemcsak elérhetetlen, hanem esztelen vágyak számára nyit nemzetének kaput és a haza szentül leköltött szavával s százados törvények megdöntésével intézkedéseivel szemben egy olyan absurd eszme számára tartja fenn szolgálatait, s így megvalósításukra költ fel a nemzetben reményeket, melynek megkísérlése most ép úgy, mint bármikor sirjába vinné a hazát. Ez nem volt sem szép, sem észélyes dolog Kossuth Lajostól; de nem volt még logicialag sem igazolható. Mert miként volna összeegyeztethető Kossuthnak közelebből oly meghatározó szépséggel elmondott buzdítása, hogy Ausztriával kezelt fogva összesített erővel legyünk készen a fenyegető vész elhárítására és a cselekedetnek mondott azon szavai, hogy Ausztria és Magyarország nem élhetnek egy uralkodó alatt? Ha szükségünk van a vészben nekünk Ausztriára és neki mi reánk, a minthogy ezt most Kossuth is beismeri, akkor a honát szerető ősz ne kísértse meg bebizonyítani ennek ép ellenkezőjét s ne hintse el a rá néző termékenynek bizonyult talajon olyan eszmék magvait, mely után csak kárhozatos vihart arathatni.

Br. Eötvös József Mikó Imréhez.

Kedves barátom!

Soraidra, melyeknek kíséretében nagylelkű hazafi adományokat küldt, csak azért nem válaszoltam előbb, mert köszönetemmel együtt egyszersmind az Academia halálját akartam kifejezni, mely midőn neki hozzám intézett levelet felolvastam, azt lelkesedéssel fogadta. Fájdalom, hogy soraidnak a lapokban közlése nem engedte meg, mert valamint hazánk jövője attól függ, hogy érzések, melyeket oly szép egyszerűségben kifejeztél, általánosokká váljanak, úgy talán épen azoknak, kik leveled könyomását tiltották, felszök leginkább érdekében, hogy a gyűlölet helyébe, mely jelenleg sokaknál az egyedüli vezéreszme, a hazának tiszta szeretete lépjen. Vajna sokan lennének a hazában, kik példádát követve, csak azt hirdetnék.

Politikai újságokról nem írhatok; helyzetünk a régi s így a közvélemény irányja is, csak hogy — főképp a protestáns ügyekben bekövetkezett fordulat következtében — az elkeseredés sokaknál még nagyobbá vált.

Az alatt az Academiára gyűlő adakozások szép eredményével folynak. Kilátásunk — csaknem biztos kilátásunk — van, hogy a város az építésre szükséges telket ingyen adja át a tegnapelőtt Gyulától — s így ismét egy erdélyitől — 10,000 forintot kaptunk urbéri papirokban.

Kérlek barátom, küld meg azoknak névjegyzékét, kik itt az erdélyi múzeumra adakoztak s hozzá aláírás ivot. Ne mond senkinek, hogy teszed (mert az eredményről nem beszélhetem) de úgy reménylök, hogy a példa után, melylyel ti előbbre léptetek, ezen intézetnek mellett is fogok valamit tenni s mikorra a jövő nyárran hozzátok jöve, megmutathatom, hogy az „Erdélyi Múzeum”-nak nem egészen haszontalan tagja valék.

S most még egy kérés:

A nemzet örökre tisztelni fogja Kossuthban saját dicső múltját, meghajlik a meghasznált szoborszerű fő előtt, áthelyül szíve, ha bűvös hangját hallja, de ne ágtáljon Kossuth népének hűsége ellen, ne tegye magát ellentétbe saját vérével, hanem őrizzze meg érettségét saját nagyságát.

Justus.

A bankkérdésről írják a „Bohemiá”-nak: a közös miniszteri tanácskozásokban csaknem kizárólag arról lesz szó, megdöntni mennyiben hajlandó a bank, azon politikai okokat, melyek a birodalom két felének államjogi kötelékéből következnének, figyelembe venni. Az osztrák miniszterek ismételt alkalmakkor kijelentették, hogy a bank álláspontja a parlament is s hogy utóbbi bár nem fogadna el minden módot, melyre a bank hajlandóan mutatkoznék, de bizonyára minden módot, melyet a bank elfogadhatlannak talál, visszautasítandó. A magyarok különben nem akarták a bankkal folytatandó további alkudozások szükségét beismerni; ez alkudozásokat, melyekben nem akarnak részt venni, nem akarják akadályozni sem, hogy a kiegyezésre vezethető utolsó ut ne legyen elzárva.

A Bécsben időző magyar minisztereket ő félése jan. 29-én délelben fogadta. A miniszterek ezután az osztrák minisztereket látogatták meg. Délután Auersperg és Pretis viszonzották a látogatást, nevezetesen Auersperg miniszterelnök hosszabbban időzött Széll pénzügyminiszternél. 30-ikára közös értekezlet volt kinttize Auersperg, délután pedig ebéd Pretis miniszternél. Bécsi lapok szerint ez ebédén találkoznak a miniszterek a nemzeti bank vezérigazgatóival. Egy távirat szerint a magyar miniszterek már 30-ikán reggel fogadták báró Wodianer Móricot, később pedig Hofmann kőző pénzügyminisztert náluk látogatást. A „P. L.” egy bécsi távirata azt mondja, hogy a románok, melyek az újabb értekezésekre fűződnek, nem nagyok, legfőbb kívánságuk mindazáltal folytatni fogják az értekezéseket még néhány napon.

A képviselőház közigazgatási bizottsága f. hó 30-ikán folytatta a gyámügyi törvényjavaslattal tárgyalást. A 122. §. azon rendelkezése, hogy a gyám vagy gondnok a gyámhatóság jóváhagyását tartozik kikérni a kiskorú házasságára nézve, ha az 18 évét még be nem tölté, lányoknál csak 16 évig mondatott ki alkalmazandó.

A napokban kaptam Székely-Udvartól városának polgárlevelét. E napokban fogok rá válaszolni. Kéréssem abban áll, hogy Hofmann Dénesnek rokm. cath. VI. osztálybeli tanítónak, ki az oklevelet irta s rajzolta, november adandókat küldjél. Magam tettem volna, de nem tudom kihez folyamodjam, és sem többet sem kevesebbet náladnál adni nem akarok. A költséget, mihelyt arról tudósít, postán megküldöm. Tudósíts egyszersmind arról is: mikor szándékozol német egyetemre küldeni fiadat? Heidelbergben a feltételekről, melyek alatt a tanárok valamelyike őt magához felvehetné, csak akkor nyilatkozhatnak, ha az évszakot tudják, már azért is mert éppen a jobbik, kik ily szállásokat adnak, többnyire már egy évvel előbb szerződnek.

S most ég áldjon meg. Bár mentől előbb jönnél körünkbe, sok van miről szívesen szólnék veled.

Pesten. márt. 3-ikán 1860.

hived,
Eötvös, m. k.

Gr. Mikó Imre br. Eötvös Józsefhez.

Kedves barátom!

Ezer bocsánatkérés, hogy e hónap elejéről szóló nagybecsű soraidra ily későn válaszlok de szükségesnek vélvén a polgári oklevelet író és rajzoló ifjaknak sorsa és állapota felől magamat előre értesíteni, hogy aztán a jutalmat ahoz mérjem, e tudakozásomra későn kaptam választ s azért haladott a dolog: Csakugyan már több napokkal azelőtt elküldöttem a csejára a te részéről is, a magamról is 20-20 új forintot s mind vártam a valószággal megtörtént kézbesítésről tudósítást, hogy téged arról értesíthessek; de már tovább, a legnagyobb hanyagság hibájába esés nélkül, nem vártattam rá—ennytől kezdve ideiglenes tudásul — mihelyt e tárgyban értesítést veszek, tégedet arról azonnal tudósítani el nem mulasztom.

dónak. A 131. §. azon határozmányát, hogy a gyámi vagy gondnokai számadás a számadási év lefolyta után egy hó alatt a szülők s nagyszülőkkel, esetleg rokonokkal közlendő, oda módosítá a bizottság, hogy a megnevezettek e számadásokat bármikor megtekinthetik.

A keleti kérdés.

A helyzet.

Az orosz kormány egyszerre csupa mérséklet és józanág lett. A csár nem akar háborút, Gorcsakoff herceg leköszön, az orosz jegyzék mely a conferentia alkalmából a cabinetekhez intéztetik, túláradozik a békés biztatásoktól, szóval legújában ismét tulsúlyra kezd kerülni a békés kibontakozás reménye. Meddig tartanak e kilátások s nem jön-e közbe csakhamar valami, mely ennn reményeket halomra dönti, azt nem mondhatja meg senki. Mert a megnyugtató hírek mellett fokozott hadikészületek is jelentenek; nyolcz újabb orosz hadtestet akarnak mozgósítani, új nagy kölcsönt készülnék fölvenni, s ilyen tényekkel szemben minden orosz békebiztatás daczára is alig képzeltető, hogy az orosz-török háború az dénről el fog maradni.

A szerb-török alku.

Egy pozitív alapjuk azonban mindenesetre van a legújabb békés híreknek, A szerb kormány hajlandó a portával külön békét kötni. Milán fejedelem Midhat pasa felszólítására már 27-én elvileg beleegyezett a békealkudozások megkezdésébe. Belgrádban azt hiszik, hogy a tárgyalások a conferentia javaslatának alapján fognak megindulni. És ez valószínű is, a mennyiben a porta kétségtől a statusquo ante bellum elvét kész Szerbiára alkalmazni. De ha a szerbek azt hiszik, hogy megkapják Kis-Zvornikot, mint a conferentia ajánlotta, akkor nagyon csatlakoznak, mert a porta e egy talpalatnyi földet sem fog nekik átengedni. A tárgyalások sikerése nézve némi kilátást nyit azon körülmény, hogy szintelen Bács lesz s Zumberg szerb ügyek és Aleko pasa — Vagorides herceg közt fognak folytattni.

A török nagytanács jegyzőkönyve.

A török kormány közölteti az „Allg. Ztg.”-ban a conferentia jegyzőkönyveit s a nagytanács üléseit is, mely utóbbi igen érdekes drámai alakban van előadva. A nagyvezír e szerint több ízben szólalt fel az egyes szónokok után, támogatva ezeket, vagy figyelmeztetve a veszélyekre. A hatalmasra vonatkozólag, így szólt: Anglia és

Fiam német egyetemre küldésének ideje iránt még nem tudtam magamat végleg elhatározni: mert egy felől igen ifjú korát tekintve hajlandó volnék még egy évig elhalasztani, addig itthon a nyelvek szorgalmatos tanulásával elfoglalni, hogy az ezekbeni jártatlanság ne nehezítse a tudományban előhaladását; más felől pedig a dolgok jelenlegi kétes állása olykor óhajtatna velem öt innen távoztatni. Valóban ez mindennapi aggodalmaimnak tárgya. Nagyon, de nagyon leköteleznél kedves barátom, ha erről saját nézetet velem tudatni méltóztatnál.

Muzeumunk ügye iránti érdeklődésedért fogadd legszívesebb köszönetemet — Erre vonatkozólag kijelentett parancsodnak közelebből elegendő teendek.

A Jókai véletlen balála kimondhatlan la-verőleg halott nálunk mindazokra, kik zavart helyzetünk kibontakozását békítő kiegyenlítő útján óhajtották és remélték elérhetőnek. Nálatok kedves barátom, többen vannak, kik helyét pótolhatják, de nekünk csapásnak kell tartanunk elhunytát. Neki forradalomban szerepe nem lett volna, de — a mint irám — békés kiegyenlítés esetében, személyiségéhez nálunk nagy remények voltak köve, melyek most egyszerre füstbe mentek. Minden esetre kitűnő egyéniség volt.

Áldjon az ég, tártkarokkal vár,
Tisztező barátod,
M. I.

Kolozsvárt, márt. 30-án, 1860.

A KIS MAMA.

Franczia elbeszélés.

Irtá:

EXSXS XAROXY.

VII.

Nem fog halál történni.

(Folytatás.)

A katona tiszt egy kéz mozdulata mutatta, hogy megértette ellenfele szándékát.

Francziaország nem avatkozik semmibe: csak Oroszország fog háborút viselni; Ausztria nem bízhat 17 millió szláv alattvalójában, s ha a magyarok engedik, éppen úgy támogatni fogja Oroszországot, mint a szóban forgó kérdés elején, s talán közösen fog hadat üzeni Oroszországgal; valószínű, hogy benyomul Boszniába és Hercegovinába is, Szerbia és montenegró nem lesz tétlen; Románia nem fog tőlük különválni; külföldi támogatásra nem számíthatunk; fontoljuk meg tehát a helyzetet s a lehető veszélyeket. Mondta aztán ismét, hogy pénz nincs: a hadi szerek sokba kerülnek, az élelem megdrágul; éhség, zavar, nyomor lehet az országban s majd akkor azt fogják kérdezni, hogy mindezt azért hozta a kormány reánk, hogy egypár vilajet ellenőrzése alatt ne legyen.

Következtek ezután a különféle visszautasító nyilatkozatok törökök, keresztények, zsidók részéről. Az örmény-katholikus patriarcha beszédét nagyobb részben már közöltük, „Atyáink, őseink itt vannak eltemetve — ugymond; — nyugodtan ezen állam árnyékában.” A veszályban mindnyájunknak egyesülni kell s nem szabad fölünk a haláltól; a külföldiek beavatkozása csak roszt okoz. Visszautasítunk minden jaavaslatot és beavatkozást. Mi sem szereljük az oroszokat, nekünk is panaszunk van elfogásaik ellen. A protestánsok képviselője azt mondta, itt az alkotmány egyesít mindenkit; itt nincs vallásharc mohamedánok és nem-mohamedánok közt; mindnyáján ozmanlik vagyunk; senkinek sincs köze a mi dolgainkhoz: bízzuk ügyünket és becsületünk megmentését a kormány bölcsességére. — A rabbi azt mondja, hogy a zsidók is készek meghalni a birodalom becsületéért. — Az örmény patriarcha képviselője így szól: Valálynyszor az ozmán birodalomnak ember kellett, mi mindig ott voltunk sohasem váltunk külön; minden tekintetben egyevagynak; engedelmességek az államnak; egyik ériánk többi polgártársainkkal. Ha pedig egyetértünk, megővjük becsületünket. — A nagyvezír azon kérdésre, hogy kik fogadják el a conferentia javaslatait, senki sem állt föl s néhány percig néma csönd volt. Csak egy török állt föl később, s végül a gyűlés abban állapodott meg, hogy az ismeretes két pontot visszautasítja. A többire nézve a kormány folytathat tárgyalásokat.

A muszka készülődések.

Az orosz déli hadsereg főhadiszállásáról, Kisenewből, jan. 24-iki keletelt a „Pol. Corr.”-nak következőket írnak: Miklós nagyherceg állapotában lényeges javulás állott be. Nyugodtabban alszik s némi étvágya van. Csak folyékony

Oh! hisz ez nagyon szellemes gondolat! párja az amerikai párbajnak, a vadak harcának. És valóban a környezet is illenők hozzá. Nem gondolhatná-e az ember, hogy az őserdők magányja veszi itt körül? néma és pusztá minden.

S további figyelemre sem méltatva a kapott kihívást, egész németes nyugalommal kezdett gyönyörködni a táj szépségeiben.

Valami szebbet, gyönyörűbbet alig is lehetne képzelní, mint ez előttük feltűnő tájkép. Látni lehet innen az alatt elterülő tavat zöld partjával; a helyet hegyek veszik körül, melyek egész a legmagasabb csúcsokig el vannak borítva erdősegtől, hol a fenyők büszkén felmagasló sudaíraik közé, a tölgy és bükkök dus lombozata vegyül. És a különböző szín árnyalatu lombok között mily gyönyörűen csillognak át a napsugarak! Minő őszhang itt e magányban! Az ember egy egészen ismeretlen világban képzelhetné magát, a Mohikának, vagy a Comanche-ok között.

Hanem Gáspár kezdett dühbe jönni. — Féltre a gunyolódással! szóló ingerültén. Láttam szenvedni s meghalni bajtársaimat s köztük azt, kit testvéreként szerettem . . . megcsüdtém akkor, hogy a legelső kínálózó alkalmat felhasználom megboszulni társaimat. É fogadalmat csak most az előbb is ismétetem magamban . . . Ott száműzötték . . . elhagyott sors üldözte árvaik vannak kik jó barátaim . . . On ott ment el házuk előtt, én követtem lépteit . . .

Most meg fogunk verekedni, ha mindjárt erővel kellene is erre kényszerítenem . . . — Oh! csak semmi sértégetes! vágott az ifjú szavára ellenfele, azt kikérom! Csak öt percig hallgasson ki nyugodtan, s aztán meg látjuk mi lesz.

— Öt percig . . . legyen, nem bánom, de tovább nem akarom. Sem beszéljen ön!

— A katonatiszt gyorsan elmondott szavai csaknem véd beszédhez voltak hasonlóak:

— Ugyak ki kezdte meg a háborút? Egy áldozattal több, vagy kevesebb változtatna-e valamit a végeredményen? Hibások vol-

alakban vehet magához táplálékot, mert nem igen tud még emésztetni. Teljes felépülése sok időt vevend igénybe, mert a beteg ereje rendkívül megapadt. Daudeville tábornok, ki sokáig volt Szerbiában, az irreguláris csapatok vezérkarába osztott be. A birodalom irreguláris védereje elélyesen szerveztetik s nem sokára mozgósíthatni fog.

Tegnap hirdették ki azon törvényt, mely a polgári biztos hatáskörét ellenséges földön megállapítja. A biztos a főparancsnok alatt áll ugyan, de hatásköre minden közigazgatási ügyre kiterjed. Csak a diplomatiái ügyek számára lesz külön iroda. Az összes csapatok, melyek a benderi, sersapolyi és ananyevi kerületben vannak elhelyezve, parancsot kaptak, hogy készen álljanak az indulásra a Pruth felé. A beteg nagygyeréket helyére nem sokára új főparancsnokot neveznek ki s valószínűleg ez lesz a jel a hadműveletek megindítására.

A Dniester-menti várak mind fölszerelvék, s főleg Bender van kiűnő állapotban. A kisenew-odessa-kiewi vasut mentén számos tábori kórházat készítenek. Bjelzenben és Cholimbán gyűjtik az ostromgyűgyeket; a könnyű tüzérsg is szaporított 8 üteggel; számos tartaléklóvat vásárolnak. A szekerész osztály őridi mérvű; csak az utolsó három héten 2000 kocsiyal, s 5400 lóval szaporított. A roppant tömeg nagyban gátolja a hadsereg mozgékonyágát. Ignatieff tábornok tisztán katonai ügyekben értekezni fog a leglőbb parancsnokkal.

Arceus altengernagy, a fekete tengeri hajóhad főparancsnoka a foháziszálláshoz osztott be. Ő lesz parancsnoka azon orosz dunai hajórajnak, mely Galacznál és Izmailnál fog a folyamba bocsátatni. A hajóraj legénysége már a Pruthnál van. A 12 ezredből álló gárda a jövő hónap elején bizonyosan mozgósíthatatik s ez elitecsapat 54 ezer emberrel fogja a déli hadsereg létszámát szaporítani.

A zágrábi ifjuság nyilatkozata.

A zágrábi egyetem fiataisága a következő talpra esett választ adta Matkoff orosz tanárnak. „Tanár ur! Ön iratában a szlávok viszonosságát említé föl. Nemis tekintve azt, hogy ön a szláv viszonosság kedvéért csak 800.000 horvátot ismer el, legyen szabad önnek a bíres orosz-történetírának, Nestornak műveiből a következőket idéznünk: Oleg, (Rariknak az első „orosz“-nak fia) Konstantinápoly meghódítására indult, többek között Kiewbe jött. Itt Oskált és Dirit a következő szavakkal csalogatta magához: Jertek testvéreim; ti ugyanazon törzsből valók vagytok, a melyhez tartozom én; jertek tehát velem! Midőn a két könnyenhívő vele ment, eltágad a közösséget és meggyilkolá őket. Így járt és jár mindenki, a ki oroszokkal barátságot kötött és ne csodálja tanár ur, ha szívdük nem vonz bennünket önhöz...”

A béke tárgyalások.

Konstantinápolyból megerősítik a békétárgyalásokra vonatkozó híreket, azon megjegyzéssel, hogy a hátralkozó adósszeg, melyet az alkudozások megkönynyítése végett a porta Szerbiának elengedni hajlandó, 400.000 forintba rug.

tak-e azok, kik kötelességüket teljesítették? A gyűlölködés rosz tanácsadó volt mindig s a jelenben szóló is tud erre példát felmutatni. Ő maga is volt oly helyzetben már. Bánkodás tölté el lelkét, a miért bombáztatni kezdett egy elzasi falut, Rozenwaldot... és eljött önkéntesen szíve sugallatából kárpótlást ajánlani fel az árván maradt családok meletét az azok elfogadnak, őt kimondhatlan boldoggá teszik.

— Ah! tehát ön volt az? kiáltott fel Gáspár. Elég volt már a fecsegésből! Semmit sem akarok többé hallani. Mindketen katonák vagyunk s ellenségképen állunk itt szemben, mindenik saját államát személyesítvén és ime itt vannak a fegyverek. Meglehet, hogy bolondság a mit tesztek, de azért nem hagyok fel szándékommal. Vérem forrik! Védje magát!

Ellenfelének újabb visszautasító mozdulata a végsőig fokozta haragját. Szitokkal fenyegetéssel halmozta el a német katonát. Ez is ki-jöve türelméből, hűvvel kapta kezébe a kardot, s a harc megkezdődött.

A francia az első kardcsapásnál észrevette, hogy kemény ellenféllel áll szemben. Hevesen megtámadtatva, előbb csak védelemre kelle szorítkoznia. Egy nyert könnyű seb meg fokozta dühét. A küzdelem elkecsesedett vált mindkét részről.

Jaj lesz annak, ki egy elvett lépést fog tenni!

A németet hagyta el szerencséje. Ellenfelének egy mestervágása által legyervezve, veszte érezte magát. Gáspár hirtelen torkon ragadta, földre terítette, s a tiszt az ellenség fegyverét melle ellen látta irányozva.

Egyszerre megjelent Mina egy közeli sziklacsucson s hangosan kiáltá:

— Ne öld meg őt Gáspár, nem akarom, hogy boszút állj éretünk.

A győző engedelmességet, a legyőzött hirtelen felállott, hálas tekintetét vetve arra, ki e perczen életét mentette meg.

— Egyedül istennek van joga büntetni az embereket... tette hozzá a lányka a helyszínére érkezve.

— Oh! mormogá a tiszt, ha kegyed elfogadná, beleegyeznék...

A montenegrói fejedelem még nem felelt a béke-felhívásra.

A porta folytatja a reformok életbeléptetését s egy új sürgöny szerint már legközelebb öt keresztény kormányzó nevez ki. Együttal azonban készül a háborúra is, melyet a nép szenvedélyesen sürget. Boszniában közelebb nemcsak akadály nélkül végbement az újonczosák, hanem a bégek nagy mennyiségű élelmet, takarmányt is adtak ingyen a kormányának.

A diplomata távozását a porta közönyösen nézte, csak Elliot angol követ távozását sajnálták. A kedélyek izgatottsága Oroszország ellen tetőpontjára hágott. Hadikészleteitől nem félnek, sőt általánosan kívánják is, hogy most kenyértörésre kerüljön a dolog. Nemcsak Ruméliában és Anatóliában reménylik visszavenni az orosz inváziót, hanem azt hiszik, hogy Kis-Ázsiában nem-sokára orosz területre fogják a csatát áttethetni.

Magyar lapok szemléje.

A „Hon” szerint tegnap volt száz éves emléke az első magyar közoktatásiügyi szervezet kiadásának. M. Peresia „Ratio educationalis”-át érti, azon rendeletet, mely egész 1848-ig csaknem korlátlanul uralkodott közoktatásiügyünk szervezete felett, s melynek nyomai hazánk legnagyobb felekezetei kebelében egész a legújabb időkig fennmaradtak. A nemzetietlen és ostromlalt intézmény lényeges hatással nem bírt s közel egy századnak kellett eltelni, míg 1888 decz. 5-én szentesítést nyert azon törvény, mely népoktatásunk terén valóban korszoakat alkot. M. Terézia intézményei egyes városokban teremtettek jó iskolákat, de a közérdekeltséget az iskola iránt, a népiskola önálló jelentőségének, tudatát a protestáns autonómikus mozgalom, sokkal jobban fejlesztette, s még a Bach kormány is többit tett e tekintetben, mint azon évek ama hosszu sorozata, mely a „Ratio educationalis” első kiadása óta egész szabadság harcunk koráig eltelt. — Ez ünnep tehát erkölcsi tanúságul is szolgál, hogy a nemzetellenes s teljesen klsőleg reánk ostromlalt intézkedések még a legűdösebb téren sem bírnak kellő eredményt felmutatni.

A „P. Napló” Kossuthnak a ceglédi küldöttséghez írt beszédét bubánatos, megható költeménynek tekinti. Kinek lelkét ne ragadná meg az érzelmek mélysége, s az előadás bűbája, melyet e levél tartalmaz? A honvágy marczangoló töprengéseit, a száműzetés kioltbatatlan lelki mély fájdalomát még senki sem örökölte meg megrázóbban és igazabban, mint Kossuth, s a valóság a tragikus költemény, mint a szív rejtőkéje ható fájdalommal tépott accord fog végig rezegni e házban. — A Kossuthot hazahívó szavakat kétségkívül meg fognak újulni. — Attól tart azonban, hogy minden ily kísérlet növeli a távot Kossuth és nemzete politikai között. A költők magyarrázzák már ma is tetteit s a tűnő évek kihimezik a regeszertő főhőhár palástot, melyben az ábrándok és álmod világában jár, elég közel a szívekhez, de megmérhetlen távolban az életet adó törvény alapján nyugodt realis politikától!

— Mást nem kívánok öntől, vágott hirtelen szavába Mina, mint mély hallgatást a történetek felől.

— Hallgatni fogok, válaszolt a badeni katonatiszt s egészen zavarodva sietett távozni, csakhamar eltűnt szem elől.

VIII.

Hat tél holnap.

Szeptember közepe felé már annyira előhaladtak a gyári munkálatok, hogy a műhelyek legnagyobb részét meglehetne nyitni.

Mindenki megkapta rendes megszokott napi foglalkozását. Még Fricz is kapott alkalmazást. Mina is ép úgy kaphatott volna; de annyira vagyott a család megtakarított kis vagyonát helyrehozni, hogy egy más, sokkal jövedelmezőbb keresetmódot gondolt fel, mely által több pénzt szerezhetett a házhöz.

Ez egy kis magyarázatot kíván. Gevardmer, a mint megjegyeztük volt, a legzótársorabb s legkiterjedtebb fekvésű helységek egyike Franciaországban.

A helységtől elkezdve keresztül a szélesen kiterjedő szántóföldeken, melyek elválasztják azt az erdős hegyektől fel egész a tétőig, egymást érik a házcsoportok, majorkák, szegényebb lakok. Vándorúrsok soha sem merészkedtek még idáig, félve alkalmasint, hogy kárba mennek áruzikkeik. Hogyan lássák el tehát magukat ott a gazdaszonyok, mindazon apró nélkülözhetlen háziszükséglettel, melyet elfeledtek, vagy módjukban nem állott beszerezniük a közelebbi betivásár alkal-mával? ... E feladatot tűzte most maga elé hősünk, melyet mindenáron meg akart oldani. A Knab-hölgyek kezelték és rendezték a telep árucarnokát; innét kapott ő a vételáron mindennemű fűszernemüket, apró áruzikkeket, gyermekjátékokat, csecsebecskéket, kis szentképeket, mindent becsomagolva, feltette a Marci hátára, ki szívesen adta alá magát e kötelességnek, hogy vándorbolttá változzék át. Fiatal unője vezette, jökdévdien kiáltva: Gyí te, gyí! kedves szamaram!

(Folytatása következik.)

Az „Ellenőr” a magyar nemzetre, minden elképzelhető rosznál, a legrosszabbnak azt tartaná, ha a bizalmatlanság nyomán amaz utvesztőbe indulna, melynek bejáróját Kossuth lángoló szónoklata világítja meg, de a kijárót sötétségben felejtí. Mi közönséges apró emberek vagyunk s azért ne vegye nekünk senki rosz néven, hogy a legesélyesebb gyalogutat is biztosabbnak tartjuk a földön, mint a csillagokkal körvázott tejutat, oda fent a végtelen kékben. Kossuth le nem tud érezkedni nemzete közé, a mint ez él és küzd és reményl ez fáj nekünk. De jobban fájna, ha az egész nemzetenek egyszerre szárnya keles, repkedni a bizonytalan felé, kalandos magasságba. Ő áll mérőn, egy korszak élő monumentuma. Mi járni vagyunk kénytelenek; s elbukunk, ha lábunk alá nem nőzünk, s eltévedünk ha nem szánjuk a mértéket mutatokat az utszélén. Ne gyúljón Kossuth könyveket szemünkbe azzal a megrendítő ékeszólással, könyvelábadt szemnek ingatag az irány s nekünk biztos utat kell látnunk magunk előtt, szilárd talajon. Ilyet világítson meg nekünk Kossuth hatalmas szelleme szövegnekével, melylyel a nemzet kiálvó önbizalmát új lángra élesztí egykor: s mi borulunk le nagysága előtt.

Bukuresti szemle

„Azt beszélik — írja a „Telegraphulu Roman” — hogy egy bizonytalan számú tanuló meghallván, hogy a Kerim basának kardot vitt magyar tanulóknak Konstantinápolyból Bukarest felé akarnak hazatérni, ellenséges fogadtatásra szánta el magát. A min. értesültünk, e vállalatba egyetlen román tanuló sincs belevegyülve, hanem csak is néhány szláv polgár és néhány volt tanuló. Értjük azon szlávok érzelmét, kik lehurrogják azokat, kik fegyvert vittek azon sereg vezérének, a mely annyi roszat okozott a Dunántúli szlávoknak. Azonban nem értjük, hogy a román tanulóknak nevében rendezzenek ellenséges fogadtatást. A román tanulóknak mindig jelét adták tapintatosságuknak s elvárjuk, hogy most se hiányozzék náluk az, a mi eddig nem hiányzott. Valóban, miért is hurrogatának le néhány tanuló, kik azt hitték, hogy jól tesznek, midőn diszkardot adnak egy török vezérnek. Azt hitték, hogy helyesen cselekednek, épen mint a mi tanulóink is azt hitték volt, hogy helyesen cselekedtek, midőn Thiersnek, a francia nagy hazafinak érmet adtak. Mit mondottunk volna mi, ha az érmet vívó román tanulóknak küldötté Bajorországban a vasutállomásokon lehurrogatott volna? Azt hisszük, hogy tévedés leendene ellenségesen tüntetni a magyar tanulóknak ellen, nem csak a román, hanem a szlávok részéről is. A népek lovagiasan a méltóság terén kell hogy egymással megvívjanak.”

A „Telegraphulu Român”-nak ezen higgadt észjárását örömmel vehetjük tudomásul. Mi is oda nyilatkoztunk közelebb, hogy a mostani román tanulókról ilyen alávaló fegyverforgatást föl nem tehetünk. Egyábaránt helyesen tették ifjaink, hogy nem adtak alkalmat a bukuresti utócsináléknak trieszti derék véreik példáját élcsocsinálni, mert bár meg vagyunk föléje győződve, hogy a bukuresti rendőrség másként viselte volna magát, mint a trieszti, de másfélből a bukuresti magyar-ság nem nézte volna ösvedugott kézzel, hogy valaki testvéreit bántalmazza. Tul vagyunk ezen is és elértük, mit Kossuth hazánk nagy fia mondott volt egyik levelében: „Legalább színt vallanak.” Tudjuk, hogy a román tanulóknak nem szándékoztak nevüket bepiszkolni, s hogy szláv csöcselék készült és ült fel Bukurestben.

A „T. R.” a meghusult conferentiáról ezeket jegyzi meg: „Ha a függöny mögé vonulunk, a hol ott a vigjátékok előadták, mely két hó lefolyása alatt a világot igazalomban tartotta, a kereskedelmet megzavarta, a hitelt tönkretette és a mostani rettenetes válságot előidézte, ott t. i. a függöny mögött egyebet fogunk látni: látjuk, hogy miként igyekezett egyik hatalom a másikat kizsárazni s hogy mindenki félt a háborútól, nehogy kijátszassék. A legerőszakosabbnak követelőbbnek és fenyegetőbbnek Oroszország mutatkozott. Utána a mérséklet szerepét Angolország vitte. Germania pad alatt hagyta Russiát és Englietát. Azonban mindez csak buvosi volt, mert a mit vártunk, az egészen más volt. A történet után s a mennyire mi értjük: nem lesz háború.

A hatalmak titkos vetélyből és nagyragyásából, melyet nem bírtak annyira eltakarni, hogy egy szöglet ki ne lássék alóla, mi azt látjuk, hogy Törökország békében fog hagyatni. Olyan a török alkotmány, melyet nem csak a leigázott orosz nép, de meg más mivel nép is irigylhet. Most várunk kell ezen alkotmány életbeléptetésére. E végre fél évet kap Turcia s ha ezalatt nem boldogul? A jövő megmondja. Nem hiszen a Midhat alkotmányában s attól tart, hogy előbb több európai háborúra fogunk ébredni. A kamara négy tízezered szervezését elhatározta. A hadügyminiszter szerint a román túzérsg a gyalogságnál és lovasságnál jóval hátrább áll s ezen gyorsan kell segíteni.

A színházi comité egy előre hirdett és roppant közönséget ösvezgyűjtött Miló-féle boházat előadását betiltván, roppant lármá lett belőle. Végre is Miló előadta, a comitét megróják a lapok. A boházat a fehér-kormánypartiakat

csipdesi, de személyeskedésbe nem csap át. Sonst keine Schmerzen. Vigadunk.

BELFÖLD.

(Vidéki színészet. — E. Kovács Gyula vendégszerplése.)

Torda, 1877. jan. 31.

Tekintetes szerkesztő ur!

Björnson, svéd író drámai momentumokban bővelkedő „Csöd”-jében lépett fel E. Kovács Gyula művészi vendégünk módszora a tordai színpadon; a mely darabban élethűben, találóbó vonásokban visszaadni egy bukott kereskedő (Tjölde) lelki küzdelmeit, a jövő még nagyobb veszélytől való félelmét — tán nem is lehetett volna. Egy jelenete volt mégis K. Gy-nak, a melyben művésze fénypontját érte: a midőn — a több bankok érdekeit képviselő — Berent ügyvéd (Pásztori) kényszeríti Tjöldet kereskedő a csöd megnyitására írási kérelem aláírására s ő hasztalan kér, könyörög, fenyegetőzik: az ügyvéd hajhatatlan marad s utóljára is sorsának alávetvén magát, egy jobb jövő minden reményét megsemmisítő resignatióval aláírja a csöd-kérest. E jelenet művészi kivitele méltán érdemelte meg azt a tapsvihart, melyet keltett.

Színészek meglehetősen oldották meg nehézfeladatukat.

Közönség kevesebb számmal, mint az első föllépés alkalmával.

Ha a „Csöd”-ben K. Gy. ur meglepett, kicsit mondunk, ha azt mongjuk: „Othelló”-ban (jan. 30.) csodálatra ragadtott. Attól a percztől tova, a mint a gonosz cseláztait üres hízegésbe burkoló Jágó a fültés ördögét, ezt —

„A zöld szörnyet, a mely játékokt űz

A vérel, a melylyel táplálkozik, — felébrésztí a női erény szűz tisztaságában hívó s neje igaz szerelmében és hűségében bizó Othelló lelkében, egész addig a pillanatig, a midőn meggyőződik, hogy kizalmas embere — Jágó — csel-szövényeinek lett áldozata szerelme; mert nem esalta meg őt, szerette mindig: igazán anynyi művészetet mutatott ki játéklában, hogy nem hiszem, hogy családjam, azt mondva: E. Kovács Gyulának „Othelló”-ja kitűnő műalkotásai között legelső helyen áll. Ez a legelső bravour szerepe!

A darab bensejében rejülő gondolatok s lelket rázó éremények annyira át-meg áthatották K. Gy. egész valóját, hogy nem csoda, ha játéka csupa valóságoknak, csupa életnek látszott... s nem csoda, ha ily kitűnő műalkotásokat látva a tordai színpadon is: a boszankodás érzete zavarólag hatott élvezeteink közé, látva a valódi művészet iránti lángolástól — tanbizonyoságot tevő — üres padokat. Mert voltak ám egészen üres padok is! Megengedem, hogy holmi üres fércmunka megtöltötte volna a színházat zsafoltság, a melyen a könykiesordulásig nevetni lehet, de egy „Othelló” — a mely gondolkodni tanít — fi done.

Desdemónát Tóthné, meglehetősen jó felfogással és érzéssel adta. Jágó szerepét Pásztori, ha nem is egészen, de félig-meddig tönkre tette azt; egy kis sikert a szerep tudása még biztosíthatott volna. Könyves Mari (Nagy) Emilia szerepében meglehetősen volt. Tóth (Cassio) játéklán látszott a szorgalom.

Kovács Gyula ur utolsó fellépte és jutalomjátéklán ma este adatik a „Fekete frakkban” Drefus A. átdolgozta E. Kovács Gyula és „A párisi adós” N.* után átdolgozta K. Gy. mindkettő vigjáték. Reméljük, hogy vendégművészlánk „egy zsufolt színházal” fog utóljára megjutalmaztatni a tordai közönség részéről!

Ugy legyen!

N. A.

A törvényhatóságokból.

Kisközség-e vagy nagy község?

Brassó megye 1877. január 27.

Nagy volt a harczzálunk e kérdés eldöntése körül, jitt-ott még most is foly a vita e tárgyban, — az úgy még ma sincs tényleg befejezve. — E tétel megérdemli hogy egy kissé vizsgálódjunk fölőtte.

Brassó megye múlt december 18-iki rendkívüli közgyűlésében is élénk vita folyt e tárgyban — ugyanis a megye fel és alvidék járás száz községei csaknem mind az állandó választmány előterjesztése szerint, nagy községnek nyilvánítottattak, azonban Apáca, Kribs, Ujfalu, magyar helységek, kisközségekké alakulni ajánlottak körgyűzőség alatt.

A hétfalusi járásban pedig csupán Hosszafalu, és Csernáfalu szándékolattott nagy községi cízzimel felruházatni; míg ellenben Bácsfalva, Türkös, Tatrang, Zajzon és Pürkerec, körgyűzőségek alá beosztva, kisközségekké alakulni ajánlottak, ugyancsak a választmány által.

Azonban a megye gyűlés tulnyomó szavazat többséggel, az egész megye összes községeit, nagy községnek nyilvánította.

Ezt a meggyűlés nagyon helyesen is tette, mert hiszen a nevezett magyar községek közül a legkisebb 1500, a legnagyobb majd 9000 lelket számlál.

Emellett a hétfalui járás minden községének célszerű és tulajdon község háza van, alkalmas jegyzői lakokkal együtt.

Minden község saját jegyzőjét évente 3-4-5 száz forinttal fizette, bíráját, polgárait, éjjeli őreit stb. fenntartotta, szóval minden évi költségeit anélkül fedezte, hogy az állami egyenesadó 50%-val kellett volna járulni a lakosságnak ama célokra községi teher emén.

E járásban a legkisebb községben is van két iskola, és két tanító számára tulajdon épület, évente 160—200 rendes 6—12 éves iskola-köteles gyermekkel.

Minden volt önálló községnek nagyközséggé alakulását nyíltan biztosítja az 1876 V. t. c. 39 § úgy mint a 40-ik §. a, b, c, pontozatai.

Sőt ha vesszük az 1871 XVIII-ik t. c. 37-ik §-át, hétfalusi járásunk legkisebb községe is népesség szerént 500 lélekkel mulja fölül a lőtszámot, törvény szerű községi képviselő testülete megalakíthatására nézve.

Minden község képesítve is van közhözheít részint az 1871 XVIII-ik t. c. 116-ik §. b) pontja, részint a 119-ik § értelmében évente alakíthatatlan fedezni.

Ha tekintjük továbbá az 1876 V-ik t. c. 41-ik §-ának a, b, c, d, e, f, pontozatait; hétfalusi járásunk minden községe az oly nemű és létszámú lakosoktól nagymérvben különbözik és magasan fölőtte áll minden tekintetben. — E törvény mégis 50 állandó család számára reducálja és megadja azoknak is az önálló községgé alakulási jogát.

Az elmondottak szerint tehát 7-falusi járásunk községeiben meg volt minden törvény szabta feltétel és kellék arra nézve, hogy mindegyik nagy község maradjon, sőt ezt mindegyik kérelmezte is.

Nemérthető azért az állandó választmány eljárása, hogy magyar községeinket miért ajánlotta kis községekké alakulni körgyűzőségek alatt, holott a törvény nyíltan mondja: a mely község iróddal, jegyző lakkal s iskolákkal bir az nagy községnek tekintetik, de mégis evégett előbb nyilatkoznik kell.

De tekintsük még, a mi viszonyainkból kiindulva a csoportosítást: pl. Tatrang számlál 4300 Zajzon 1500. Pürkerec 2200, összesen tehát 8000 lélek számot. E községek alkalmasint a legnépesebbhez Tatranghoz csatlakoztak volna, egyik 2/4 a másik 3/4 óra távolból.

E községek ügyeit 3 jegyző végezte önállólag csoportosulva azonban, csak a körgyűző és egy segédké végző s ekkor az ügyek intézésére Tatrangnak jathat körülbelöl 3, a másiknak 1, a 3-iknak pedig 2 nap.

Mármost lehetséges és az, hogy ezen idő alatt mindegyik község elintéztessze felmerülő és folyó ügyeit, holott eddig e kötelmek teljesítésére külön-külön az egy heti idő egészen igénybe vétetett!

Lehetséges e, hogy midőn a körgyűző hivatalos teendői végett át rándul Zajzonba vagy Pürkereczre ezeknek egész heti ügyeit amottegy, itt két nap alatt elvégezze? s hogy távolította alatt vagy székhelyen vagy a másik községben hiány és hátra maradás ne legyen?

Márcsak e példából is eléggé kitűnik, hogy sem az egyik, sem a másik, sem a harmadik község ügyei úgy, mint a mindennapi igények, és a fennálló viszonyok követelik, el nem intézhetők végre nem hajthatók!

Van értelme a községek csoportosításának Magyarországon pusztán, vagy Erdélyben is az egy-máshoz közel eső s csak 50—60—100 családot képező telepeknél.

Itt már nemcsak a jozan belátás, célszerűség s ökszerű gazdálkodás; hanem a kérelhetetlen szükség is parancsolja s a törvény engedélyezi s több telep öszezscsoportosítását.

De ott, hol 2—4 ezer a községi lélek száml, hol elézőlt hosszu évtizedeken át önállóság s minden fennakadás nélkül intéztettek a községi lakosság ügyei, hol a községi élet szabadd fejlődésnek, előmenetelnek virulásként indult: ott vissza esésnél hátramaradásnál, keletlenetlenségél, egyéb következménye nem lehet az életre való, népes községek öszezscsoportosításának!

De még, különben is alkotmányos hazában élünk, hol népünk közhaját, szabadságát s törvény által biztosított szent jogát, ily egész életre kiható nevezetes ügyben figyelmen kívül nem, hagyhatjuk, sőt kötelességünk azt: a fennálló viszonyok, a né közbja s etómenetele tekintetbe vételével, minél inkább elő mozdítani és érvényre emelni!

Torda-Aranyosmegye bizottmányi gyűlése.

A múlt hó 31-re a Torda Aranyosmegyei területére nézve ujjanon alkított catastralis becsölő — névszerint a marosludasi (68 községgel) és a tordai (80 községgel) — járási bizottsági tagoknak megválasztása végett összehívott, elég népes gyűlést főispán br. Kemény György ur megnyitván: az 1876. évben hozott XI., XXXVIII., XL., XXXIX., XLIV. és LI-ik törvényezikkeknek kihirdetése után, felolvasztatott Jánosi L. kolozsvári catasteri igazgatónak főispánhoz közvetlenül intézett átirata, a melyben a jelzett becsölő járási bizottságok megalakítása sürgetően kéreltik.

A főispán által ajánlatba hozott névsor egyhangulag lett elfogadva, a mely szerint a marosludasi becsölőjárási bizottság tagjai lettek, elnök: Szentpáli Ignác, rendes tagok: Gál Miklós, Kovács János, Magyarai György, Szacsvai Lázár, Bajko Sándor, Csegezi László.

Horráth György, Kulcsár István, Ugrai Sándor, Betegh Sándor, Miksa Imre, Kecskeméti Soma, Molnár Károly, gr. Béli Ákos és Veres Pál; a megválasztott póttagok száma szintén 15.

A tordai becsőjárás bizottság tagjai lettek: elnök Tisza László, rendes tagok: Thoroczkai Sándor, Bors Albert, br. Kemény Ödön, Publ. Ignátz, Paget János, gr. Spanochi Károly, Betegh Ferencz, Veres Károly, Velits Ödön, Veres Vénus, Simonfi János, Lengyel Ádám, Zsákó János, Ferenczi József. A póttagok száma szintén 15.

Olvasztott a belügyminiszternek egy leirata, a melyben a Torda-Aranyosmegyei árvaszékre vonatkozó új szabályrendelet, némely módosítások mellett helybenhagyatik, megerősítetik. Olvasztott a belügyminiszternek egy másik leirata, a mely mellett Torda városának egy a képviselőházhoz beadott s onnan „illetékességi szempontból” a belügyminiszterhez áttett folyamodványát véleményadás végett a megyei bizottsághoz leküldi. Torda városának ezen folyamodványa igen fontos érdekeket érint, és mennyiben azt célozza, hogy az 1876. évi XX-ik toczik 4. és 5. §-ának hatálya Torda városára is kiterjedjék, azaz, hogy Torda városa vagyonkezelési tekintetben a belügyminiszter közvetlen felügyelete alá helyeztessék: határozatott, hogy ezen ügy jelenleg ne tárgyalassék, hanem ennek előleges tanulmányozása végett egy bizottság küldessék ki. E bizottság Szentpáli Ignác elnöke alatt Betegh Ferencz, Nagy Imre, Bartha György és Veres Károly személyekben lett megválasztva.

Ugy szintén a földmívelés-, ipar- és kereskedelmiügyi miniszternek egy leirata mellett, a Szentpéri és társai által az 1876. évi decz. 18-diki megyei bizottsmányi vámtarifák kérdésében pártolást tett megyei bizottsmányi felterjesztés elleni folyamodvány, szintén véleményadás végett leküldetvén, a mely folyamodásban az felolgoztatván, Torda városa a vámtarifák kérdése utólagos „közérkeztetés”, — a „jó izlés”, — „a haladás” akadályozójul van feltüntetve — szintén a fennebbi 5 tagu bizottságnak lett kiadva azon utasítással, hogy mielőtt ez ügyre vonatkozó iratok a miniszteriumtól leküldetnek ez ügyet is tanulmányra tárgyára tegye, s véleményes jelentését az állandó megyei választmányhoz, a tavaszi rendes közgyűlés előtt adja be.

Ezzel a tárgysorozatot kilevén merítve, a megyei bizottsmányi gyűlés d. e. 4. 12 órakor a főispán élén megjelölésével eloszlott. Torda, 1877. jan. 31.

Nagy Albert.

Jogi rovat.

Legfőbb ítélőszéki döntvények.

675.877. A per alapját építkezésre vonatkozó jogügylet képezvén, az természeténél fogva a rendes polgári bíróság illetőségi köre alá tartozik; nem változtatván a dolgon az, hogy a jogügylet az üzleti könyvekbe beiktatott, és mennyiben a jogügylet minősége irányadó.

694.877. Ha a közgyűlési határozat a keresk. törvény 174. §-a alapján megtagadatik, ezen megtagadásnak felfüggesztő hatása nincs, úgy, hogy ha a közgyűlés a társulat feloszlását, és felszámolást kirendelését határozza, ezen határozat a cégjegyzékbe bevezetendő, ha mindjárt a hivatkozott szakasz értelmében megtagadatik volna is.

12733.976. A 1868. XXXI. t. c. 6%-nál magasabb törvényes kamat kikötésénél írásbeli szerződést kíván, ha az fel nem mutatattatik, a törvénytől törlesztés a tőkére teljesítettnek tekintendő.

11613.876. Habár bérbevevő a bérleti szerződés lejártá után a bérlettárgyban marad: a bérleti szerződés folytonossága vélemezendő, tekintve azonban, hogy bérfizetés nem teljesített, bérbevevőnek a bérletből való kimozdításához kétség-telen joga van.

525.877. A keresk. törvény 96. §-a a közkereseti társaság egyes tagja, és a társaság bitelezője közt a beszámítást nem zárja ki, ha ezen hitelező nem a társaság, hanem annak egyes tagja ellen fordul.

9466.876. A becső eskü csak úgy ítéltethető meg kártérítési követeléséknél, ha a kár megtörténte bebizonyítottatik.

12525.876. Ha egyik házasság örökös társával egységre lép, mely szerint az egész örökséget ő veszi át, kötelezvé magát a többi örököstől készpénzben kielégíteni; akkor az jav jav, — a vagyont szerző házasságot különben is megilletett örökségi részen kívül — a házasságok közszerepményének tekintendő.

A kolozsvári nyomdatulajdonosok kérése a kolozsvári iparkamarához.

A helybeli nyomdatulajdonosok a következő folyamodással fordultak a kamarához.

A magas kormány évek óta Budapestnek központosítja a hivatalos nyomdai munkákat s ezáltal nagyrészen elvonja a vidéki nyomdák létfeltételeit.

A legnehezebb csapással sújtja a nyomdai ipart a magas igazságügyi miniszteriumnak 1876-

ik évi sept. hó 8-án 25.716 sz. a. kelt rendelete, mely kötelességévé teszi a kir. törvényszékeknek és ügyesszéknek, hogy 1876. jan. 1-től kezdve nyomtatvány-, papír-, naptár- s egyéb irodaiszküszegleteket egyedül Budapestről szerezésk be.

Most a cseléd- és adókönyveseké, a marhadívelek s más efféle nyomtatványok is csak Budapestről rendelhetők meg, s a vidéki nyomdák, melyek lassanként a pénzügyi és plitikai hatóságok, a posta- és távirat-intézetek számára szükséges nyomtatványok szállítástól is eslesek, általában fenállhatóságukban vannak fenyegetve.

Felelegesnek tartjuk a tks. kereskedelmi és iparkamara előtt ezen az egyedűrsággal határos központosítás káros voltát fejtegetni; mindamellett legyen szabad azon nézetűnknek adni kifejezést, hogy épen hazánkban, mely oly nagy mérvben kénytelen igénybe venni a polgárok adóképeségét, minden oly intézkedés, mely valamely termelői adóképeséggel az ipar vagy a kereskedelem terén csökkenteni képes kétszeresen káros.

Eltekintve azon jelentőségtől, melyvel a nyomdai ipar az általános népműveltség emelése és terjesztése körül bír, egyezsmind nevezetes adófelvétel foglalkozást is képez, úgy hogy gyámoltatása és fenntartása háladálos feladatát teszi a nemzetgazdasági politikának, annyival inkább, mert kétes, vajjon a centralisatio folytán mutatkozik-e az államra nézve akkora haszon, mely a vidéki nyomdai ipar elfojtását indokolhatná. Mondjuk kétes, mert a szükséges nyomtatványokat ép oly minőségben, és ép azon árban, mint a budapesti nyomdák, a vidékiek is képesek kiállítani, a mellett feleslegessé teszik a tetemes göngyölési és szállítási költségeket és e körülmény következtében esleik az utolsó kifogás is, melyet költség kimélt szempontjából e munkáknak a vidéki nyomdák által leendő szállítása ellen felhozhatni.

Bátorkodunk tehát a tks. kereskedelmi és iparkamara hathatós közbenjárását igénybe venni s tisztelettel kérni, hogy a magas kormány előtt, az ügy elfogulatlan előterjesztése által, a vidéki nyomdászok azon jogos kívánságának, hogy az állami nyomtatványok szállítására ők is versenyezhesseken, kedvező sikert eszközölj melőztassék.

A kamara e kérést a maga részéről is pártolja s a földmívelési, ipar- és kereskedelmi magas miniszterium figyelmébe ajánlani elhatározta, miután köztudomás dolog, hogy a temesvári, brassai s más kamarák területén lévő nyomdászok hasonló panasz emeltek s miután a kamara a helyes nemzetgazdaság szempontjából sem az egyedűrságnak, sem annak nem lehet pártolója, hogy az állam maga keljen versenyre oly iparágban, a melynek országosra számos és pedig a kor színvonalán álló képviselője van.

A „KELET” magán-távirata

Feladatott Budapestben febr. 1. d. e. 11 ó. 20 p.

Érkezett Kolozsvárra febr. 1. d. e. 12 ó. — p.

Bécsben a bank-tárgyalások még mind folynak, még pedig most nagyobb kilátással az eredményre. Most már a bécsiek is elismerik, hogy provisoriumról szó sem lehet, hanem meg kell oldani végleg a kérdést minél előbb.

Tisza ma lejő Budapestre; de még nem hoz végleges eldöntést, hanem valószínűleg csak a párttal akar érintkezni, mielőtt végleg határozna.

A „Golos” kijelenti legutóbbi számában, hogy Oroszországban senki sem akarja a török-szerb háború megújulását. Szerbia kössön csak békét a portával; ez megkönnyíti a hatalmaknak is a keleti kérdés megoldását.

Ignatieff megérkezésekor Athenbe nagy tüntetést rendeztek a görög fővárosban Nagy-Macedonia mellett.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. febr. 1.

— A „Jogász segélyegylet” és Egyetemi kör” által együtt rendezett mai tánczvigalom, úgy látszik, nemcsak az időnyelk lesz egyetlen egy élte-bálja, de sőt páratlan is a siker tekintetében. A rendezőség mindent elkövetett, hogy a bál a korábbi évekből jogász- és egyetemi kör bálak méltó utódja legyen. Semmi kétségünk tehát aziránt, hogy e bál mindenkép a legfényesebb eredményű lesz, úgy látogatottság, mint jövedelem, választékoság, jó izlés és főként jókedv tekintetében.

— A ki a minisztereket oktatja. — Az „Ébredés” tegnapi számában „Tanulmányokat” kezd meg Pokorny J., a mi társadalmunk-ról s társadalmunk egyik betegségeken egy csomó régi adomában mutatja be a protectiót, mely az állami hivatalok osztogatásánál dívik. Hogy mily alaposak e „tanulmányok”, mutatja az is, hogy az első közleményben e passust is olvashatni: „Reducáltak. A mór megtette kötelességét, a mór mehet” — mondák Shakespeare (a miniszterelnök hibásan tulajdonította Göethének e nagy igazságot”) stb.

Hát, igaz t. „tanulmány”-író ur, hogy Schakspere irt egy tragoédiáskát valami mórról, hanem azért ezt az idézett nagy „igazságot” Schakspere és Göthe közül Schiller mondatja Muley Haszánnal (I. Piesco összeesküvése, III. ik felv. 4. jel.) Enyit az igazság érdekében. Kolozsvár 1877. febr. 1. Tisztelettel, egy VII-dik gym. osztályos.

— Pokorny Jenő urtól a következő sorokat vettük: „Tisztelt szerkesztő ur! Lapja mai számában „több egyetemi polgár” levelére van szerencsém válaszolni, hogy én a főlizólásra alkalmat adott újdonságot nem irtam és általában soha és sehol eddig egy betűt sem irtam a kolozsvári egyetemi ifjúság ellen s csodálom, hogy névtelenül megjelent közlemények szerzőségével engem tisztelnek meg. Pokorny Jenő.”

— A tisztikar (szerdai) koszorúestélye a városi vigadóban igen sikerült mulatság volt. A hadsereg és honvédség képezte ugyan a jelen voltak fő contingensét, de azért a polgári osztály is kiszolgáltatta önkénteseit a férfiakból épen úgy, mint különösen városunk „szépei” köréből. A táncz, a mulatság nagy animóval folyt egészen késő éjfélt utánig, a mit nagyon könnyen megmagyaráz az előzőkeny házigazdák mindegyike kiterjedő figyelme, a kitűnő zene, a pompás jókedv és szép társaság. — A tisztikar, mint halljuk, f. hó 12-én tartja meg a farsangi idényben utolsó koszorúestélyét.

— A helybeli iparos-egylet f. évi febr. hó 3-án szombaton, a városi vigadó termében zártkörű tánczvizigalmat tart, melyre a meghívók már szét lettek küldve. Ha valaki azonban, ki arra különben igényt tarthat, meghívót nem kapott volna, kérjük az iránt az egylet helyiségében főtér 23-ik szám, jelentkezni, hol febr. hó 2-ik és 3-ikán d. e. 9-12 és d. u. 3-7-ig a jegyek is válthatók. Este a pénztárnál. Belépti díj 1 ft 50 kr, karzat jegy 1 ft.

— A „kolozsvári dalőr” működő tagjai február havi társas estélyüket f. hó 3-án szombaton este 7 órakor a „Bisini-szálloda” éttermében tartják meg; miről a résztvevőnek óhajto. pártolást irakati is értesitem. — Kolozsvárt, febr. 3-án 1877. — Salamon Sándor egyleti gazda.

— Korbuly Imre a korán elhalt kolozsvári egyetemi tanár, derék közjogának harmadik kiadásából megjelent a második füzet. Ez a tízeütdök iktől a harminczadikig terjed s a gondos bővítésnek, melyre az elhunyt író több barátja (Pulsky, Kautz) vállalkozott, eltagadhatlan nyomát viseli. Ez kérdésessé teszi ugyan a munka kelendőségét (iskolai kézi könyvből most már valóságos tudományos apparátussal irt dolgozat lett ez), de növeli valódi értékét s használatosságát is nagyot lendít, hogy az 1876. végéig készült összes törvényeinket felöleli.

— Borosnyai Pál M.-Vásárhely város képviselője, mint halljuk betegesen fekszik. Ohajtjuk mielőbbi felgyógyulását.

— A m.-vásárhelyi iyarosok közművelődési és betegsegélyező egyület szándékoznak alapítani, melynek célja leendő az iparos. testület, irajt a közmívelődési cél elérésében elősegíteni betegneik ápolására és halottainak eltemetésére segédkezet nyújtani. E célból febr. 4-én gyűlést fog tartani.

— Práxmár községében a mult vasárnap reggel a malom kereké alatt egy szász fiatalnak holttestét találták meg, ki éjjel főbe ütötték, s azután a vízbe dobottak volna. A vizsgálat folyamatban van. Az nap azon községben egy más holttestre is akadtak, egy magyar születésű szolgáló ugyanis, ismeretlen okokból a kutba ölte magát.

— A n.-szebeni földhitelezet zálogleveleinek jan. 30-án történt kirolása alkalmával kihuzattak: a) az 1872-iki kibocsátási évről az 5 és 48 számok a 100 ft, s az 50-ik szám a 1000 ft, b) az 1873-iki évről a 83 szám a 1000. c) az 1874-iki évről a 113, 116, 159, 178, 290, 205 számok a 100 ft, d) az 1875-évről 221 szám a 100 ft s a III-ik szám a 500 ft s 111 sz. 500 ft.

— A gyula-fehérvári polgári casinó-egylet 1877. febr. 3-án saját pénztára javára, a sétatéri kioszk nagy termében zártkörű tánczvizigalmat rendez. Belépti díj. Családjegy 2 ft. Személyjegy 1 ft.

— Emlékbeszéd gr. Mikó fölött. A történelmi társulat február hó 1-én d. u. 5 órakor szokott helyiségében közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya: „Emlékbeszéd gróf Mikó Imre felett” tartja báró Kemény Gábor. Ennek végeztével választmányi ülés lesz a folyó ügyek elintézésére.

— A konstantinápolyi magyar küldöttség tiszteletére a pérai hatóság által adott bál, mint a „N. fr. Pr.”-nek írják, igen fényesen sikerült. Érdekes megtudni e levélből, hogy a nagykövetségnek az angolon kívül, mindnyájan megtiltották személyzetüknek a bálban való részvételt. Ignatieff annyira ment, hogy visszaküldte a meghívókat, majdnem sértő kifejezések kíséretében a községi tanács elnökének. Sir H. Elliot ellenben titkárait és hajója tisztjeit egyenesen felszólította, hogy vegyenek részt a bálban, s velük ment volna maga is, ha éppen az este a zárgyűzőkönyv aláírásához nem kellett volna mennie Zichy grófhhoz. A conferentiában részt nem vett követségek vezetői és személyzetei azonban jelen voltak a görög követségben kívül, a mint az utóbbiak rovására sok nyelveket még diplomatiai körkötölis. A görög colonia azonban, mely Konduriotisz urat csöppet sem kedveli, kitelt magáért, s a galatai előkelő bankárok nagy pénzüsségeket küldtek a bál hatóságának a lakoma és a bál költségeire s azt kérték, hogy hölgyeik legyenek a bál háziasszonyai. Zichy grófnak két ott mulató fia jelen volt. „A két fiatal magyar a szó teljes értelmében arslánja volt az ünnepélynek. Rendkívüli feltűnést keltettek egyszerű, de könnyen és feszteienült viselt öltözékükkel, s férfias kifejezés teljes arcukkal. Folyton sürden körüljárjonták őket, s kitartással tánczolták végig a bált, mely világos kivi-radtig tartott.”

— Az „Athenaeum” részv.-társ. kiadásában megjelentek a következő igen díszesen kiállított művek: 1.) Petőfi Sándor összes költeményei, hazai művészek rajzaival díszített második képes kiadás, 1-ső és 2-ik füzet. Ára egy-egy füzetnek 1 ft. 50 kr. — 2.) Petőfi Sándor összes költeményei. Második teljes kiadás. A 4 kötetnek ára 8 ft. — Diszkötésben 12 ft. — 3.) Porzó tárcza levelei, rajzok a társas életből, a család köréből, utiválzók stb. Irta Ágai Adolf. A két kötet ára 4 ft. — 4.) Pirok, mint a rósa a Regény. Angolból fordította György Aladár. Ára a 2 kötetnek 2 ft 70 kr. — 5.) Gyermekek humor, rajzok és jellemző vonások a gyermekvilágból, összegyűjtötte: Forgó bácsi. Ára 1 ft. — 6.) Barbassu nagybátyám, irta Marió Ubard, fordította: Sasvári Ármán. Ára 1 ft 30 kr. — 7.) Szép Mikhal. Regény. Irta Jókai Mór. Ára a 3 kötetnek 3 ft. — 8.) A váltó eljárás, a váltó törvény életbeletétele és váltó ügyekben követendő eljárás szabályozása tárgyában 1876. év. nov. 30-án kibocsátott igazságügyi miniszteri rendelet. Kiegészítette, magyarázó szöveggel és tárgymutatóval ellátta Németh Péter köz- és váltó-ügyvéd. Ára 90 kr.

— Gondatlanszülők. Simon István vasuti napszámosnak Szegeden egy három éves s egy kilenc hónapos magzataikat honn hagyták. A szobában lévő plékályából kibullt a parázs, meggyújtotta a kályha előtt felhalmozott száraz fenyűfát. Mikor a nagyobb fin az iskolából hazafért, a legkisebb mar meg volt fulva, a nagyobb pedig eszméletlen állapotban feküdt a földön. Kórházba szállították. Életben mar, dásákoz kevés remény van.

— Halál tánczközben. Az egri legényegylet bálja vigan folyt f. hó 28-án; pezsgett a jókedv. Egyszerre azonban vége szakadt a mulatságnak; egy szerencsétlen intermezzo zavarta meg Gyors keringőben repültek épen a párok, midőn egy szintén tánczoló, szép, fiatal nő (F.-né) tánczosának karjába hanyatlott. Szörnyet halt; az orvosi segély nem volt képes belőle életjelét kicsalni.

— Herczeg mint foltozó szabó. Berlinből írják nekünk, hogy ott f. hó 12-kén egy írtit tettek örök nyugalomra a szegények temetőjében. A gyásmenetet sem nő, sem gyermekek sem jó barátok, de még ismerősök sem követték. Pedig a boldogult biborban született, s növekedett, s fiatal éveit hercegi módon töltötte, s tényleg az is volt. Azonban egy napszamos leányát megszeretvén, azt nőül vette, miáltal családjával meg hasonlott. A nő nemcsak a meghalt, de finkeus-teini Xaver herceg büszkébb volt, semhogy övéhez visszatérjen. Nevét egyszerűen Finkenstain Frigyesre változtatva, mint közlegény a porosz hadseregbe lépett, s itt nagy kedve lévén a szabó mesterséghez, azt megtanulta, s szolgálati idejét kitöltvén, Berlinben, mint foltozó szabó telepedett meg, s kereste kenyerét, míg végül lábaja miatt kenyérkereset nélkül, nyomorban végezte életét.

CSARNOK.

A hazugság.

M. A. Weber után.

Kompolthy G.-tól.

Az ember, a mai kor embere, ki gyakran, ha nem is mindig a társaságban el és mozog sok dolog felett nem nyilváníthatja véleményét, vagy ha teszi, a társaság szelleméhez kell alkalmazkodnia s így akarva vagy nem akarva hazug lesz. Az igazságot különben sem lehet oly könnyen megpróbálni, mint azt az egyszeri asszony megkísérli, midőn az eltűnt 1 font vaját a macskában kereste. Megmérté és a szegény vádolt a lakoma daczára is csak 3/4 font volt.

Az igazságot meztelenül festik, hiszen mi is hányzunk nem emlegetjük a meztelen igazságot, ez lehet oka, hogy a szemérmes igazságot hasz-talan keressük nagy városokban.

Az igazságot a hazugságtól ép oly nehéz megkülönböztetni, mint a bűntől az erényt. Dol-gokat, tényeket beszélnék el, melyeknél szemtanú voltunk és nem állhatjuk meg, hogy ne nag-nyítsunk, hozzá tegyünk vagy elvegyünk belőle.

Hazudni már az anyák, dajkák szoktatták meg a gyermekeket, kinek olykor azt mondják: Ugye azt nem Dezsőke tette, a Castor, a Nero vagy a Cica volt.

A persák nevelése négy pontból indult ki: „Jól lőni, jól lovagolni, nem csinálni adosságot és nem hazudni.” A két első művészettől megkímél a katonaság, de annál jobban gondolhatnánk a két utóbbira, miután legtöbbnyire az adósból hazug is lesz.

Udvariasságunk egész elmélete a hazugságra van alapítva, és megvagyunk elégedve, ha a hazugság előbe odateszünk: „azt mondják.” Tudni

akarják némelyek, hogy a mióta a színházat jobban felkeresik az emberek azóta a hazugság is általánosabb és gyakoribb.

Herodot (III. 72.) egy hatalmas fejezetet szentel a tételnek: „Hol hazudni kell, ott szabad is.” Én részemről nem akarom vitatni.

A hazugságnak négy osztálya a következő. Először: hazugságok ex officio. Ilyenek a harcz-téri és sok más tudósítások. A második osztályt képezik a szépségzeti s irodalmi hazugságok a hirlapokban „kacsa” név alatt, könyvkiadói hirdetésekben, az itészetben, recensiók és önéletrajásokban. melyekről Goldoni mondá: una spirituosu invenzione produlla della fertilità del ingegno.*) Hogy e termékenységet mennyire használják fel az utazók leírásaikban azt olvasóim úgy is tudják.

A harmadikba tartoznak a magán hazugságok, melyekkel felebarátunkot egy nem érdemelt dicsőretnben részesítjük s ez által hasznára akarunk lenni. Végre

a negyedik osztályt képezik azon ártatlan hazugságok, melyeket udvariasság vagy ildomos-ságból mondunk. Ezek hazújakban bókoknak nevezetve, már nem egyszer képeztek lépést a szív megközelíthetőséghez, a szerencséhez és sikerhez.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

— A n.-enyedi piac árai jan. 25-ről 1877. Egy hectoliter Tisztabuza 9 ft — kr. rozs 6 ft — kr, elegybuza 6 ft 50 kr, zab 1 ft 40 kr, 56 kgr. széná 3 ft 20 kr, alomszalma 1 ft — kr, zsupszalma 1 ft 20 kr, egy köbméter fa 2 ft 35 kr. egy kgr. marhahus 26 kr, konyhalisz 20 kr, rizs 40 kr. disznózsír — ft 90 kr, Bors 1 ft 12 kr, hagyma 6 krajczár, fokhagyma 8 kr. Egy liter borsó 12 kr, lencse 15 kr, paszuly 7 kr, köles 21 krajczár, egy hectoliter burgonya 3 forint

— A gy.-fehérvári piac árai jan. 20-ról 1877. Egy hectoliter Tisztabuza 8 ft 70 kr, elegy-buza 7 ft 26 kr, rozs 5 ft 80 kr, zab 3 ft 10 kr. 100 kgr. széná köve 3 ft 50 kr, kötetlen 3 ft 40 kr. alomszalma 1 ft 70 kr, zsupszalma 2 ft 50 kr, Egy liter borsó 24 kr, lencse 24 kr, paszuly 9 kr. Egy liter konyhalisz 24 kr. Egy kgr. marhahus 30. Egy köbméter fa 3 ft — kr. egy hectoliter pityóka 3 forint 75 krajczár, egy kgr. disznózsír ft. 96 kr szinzsír — ft — kr. Bors 1 ft 4 kr. hagyma 14 kr, fokhagyma 24 krajczár.

— Sz.-Régeni piaci árak 1877. jan. 25-ről, egy hectoliter tisztabuza 8 ft 90 kr, rozs 6 ft 50 kr, elegybuza 6 ft 70 kr, zab 2 ft 80 kr, 100 kilo széná köve 3 ft. 20 kr, alomszalma 1 ft 40 kr. zsupszalma — ft — kr, egy köbméter fa uszatott 2 ft 30 kr, 1 kilogramm fagygyugyertya öntött 64 kr, marhahus 32 kr, konyhalisz 12 kr, rizs 36 kr, 1 liter gyöngykása 28 kr, borsó 20 kr, lencse 21 kr, paszuly 8 kr, köles 16 kr, hectoliter burgonya 5 ft — kr, klgr. kósó 3/4, kr, disznózsír 1 ft 20 kr, bors — ft 90 kr, hagyma 6 kr, fokhagyma 34 kr.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzetéről január 31-éről.

Gabona	F a j	Ára 100 klg	
		tól	ig
		ft kr	ft k
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmegyei bácskai	—	12 20
		—	11 65
		—	12 25
		—	12 20
Rozs	magyar	6 70	9 00
Árpa	takarmány	6 70	7 00
	malata	7 30	8 55
Zab	magyar	7 65	7 95
Tengeri	bánsági	6 10	6 00
	másnemű	5 65	6 —
Repeze	káposzta	—	—
	bánsági	—	—
Köles	magyar	5 50	5 70
Szóvaly (Usace)	buza tavaszra szállítandó Szept.—Oktre szállítan.	12 65	12 60
	roz	—	—
	teng.	6 50	6 55
	repeze	15 1/8	15 1/8
Szesz (ny.)	káposzta Aug. Szept. szál.	15 1/8	15 1/8
	bánsági Jul. Aug. szálit.	30 1/4	31 —
	100 liter százálekként	—	—

Távirati tudósítás bécsi tőzsdéről.

Január. 30-án 5% Metaliques 62 90. ft Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 68.15. ft. Arany járadék 7470 1860-iki államkölcsön 112.— Bankrészevények 835 — Hitelrészevények 148.70. London 122, 65 Ezüst 115.50 Cs. kir. arany 530. Napoleond'or 979 100 mark német-értékű 60.25

Urbéri kötvények: Magyarországi 73.50. Temesi 72.50 Erdélyi 71.50 Horvátországi —.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Békésy Károly.

*) Egy a lángelme termékenysége által előidézett szellemes találmány.

MUCHMAYER-féle liquidatio.

A Muchmayer A. hitelezői által törvényesen lefoglalt összes gazdag árútar, mely áll mindennemű (10-10) vászon-, asztal- és ágynemű-, szövet-, mider- fehérnemű-cikkéből sat. Továbbá nagy választékú

férfi-, nő- és gyermek-fehérruhából, portállal a teljes bolti-szerelvényeivel együtt, a

Muchmayer A.-féle üzlethelyiségben,

Leopoldstadt, Taborstrasse 9,

törvényes becsár szerint végleg eladatik. A két es. k. hitos becsár által készített becsári jegyzőkönyv az üzlethelyiségben mindenki megtekintésére ki van téve. Az összes cikknek folyó számmal vannak ellátva, s a jegyzőkönyvben összhangzó számmal megjelölve.

Az árulás megkezdésétől az egész árútar minőség szerint a következő csoportokra lön osztva: u. m.

I. csoport, minden cikk 75 kr.

Férfi shirting ingek, sima és hajtott elővel. Valódi szinű perkal-íngek 1000 minta szerint. Vácon férfigatyák koreczal, vagy pátallal. Téli triót mellények, vagy nadrágok minden nagyságúak. Hat inom férfi gallér, legújabb alak. Asztal- és kávéterítők minden színben. Hat francia battist zsebkendő szines szálal, beszege.

II. csoport, minden csak 1 frt.

Valódi szinű angol oxford ingek, legújabb minta. Férfi fonálvácon gatyák minden nagyságban. Hat hármás gallér, legújabb szabásu. Tizenkét battist zsebkendő szines szálal, beszege. Hat valódi vászon zsebkendő, koreczal, vagy valódi len. Hat valódi angol battist zsebkendő szines szálal. Férfi ingek, sima és hajtott elővel. Szines perkal-íngek, legújabb minta. Elnom kreppelők augoragap-férfi. Valódi szinű meleg vízgyapjúk. Férfi vagy szines téli kötött-nadrágok. Harkolt női ingek legújabb shirtingból. Francia nő-fűzőmellények, legújabb minőség (a derék t-jedolme-feladandó). Elegáns női gatyák tézett díszítéssel. Finom shirting hálóklik legújabb minőségűek. Valódi zsinorharcant nadrágok és zsinorharcant rélik csak 1 frt. Amerikai szab. hálóklik, legújabb-zsebkendők, s legkellemesebbek csak 1 frt.

III. csoport, minden csak 1 frt 10 kr.

Finom férfi ingek sima háromszoros elővel. A szin valódiságát jótállással inom Kretoningek. Valódi rumburgi férfi gatyák koreczal, vagy pátallal. Valódi len női ingek harkolt vállal. Finom shirting fantáziás-nadrágok. Legújabbmál tézett elegáns nadrágok. Shirting-nőszoknyák, legújabb szabásuak. Finom zsinorharcant-szoknyák vágódisztéssel. Hat pár fin, angol férfi- vagy nőkézől, háromszoros. Finom férfi vagy női rélik, valódi selyem. Egy hat személyre való len-a-brosz. Hat damaszt-asztalkendő, nagyobb-féle. 25 centiméter hosszú lepedők.

IV. csoport, minden csak 2 frt.

Legújabbmál tézett hál ingek, legújabb szabásuak. Valódi angol oxfordingek, legújabbmál. Finomú hitezt női ingek gazdag kiállításban. Elegánsú hitezt francia hálóklik. Dúsan díszített nő-szoknyák. Hat daab damaszt-töröltőző, első minőségű.

Különböző becsárban:

Kézimzetű női leningek 2 1/2 frt., női szoknyák gazdagonhitezt einsatczal 3 frt. Angol flandólszoknyák minden színben 2 frt 75 kr., legújabbmál flandó-pongyolaka-bátok 10, 12 és 15 frt.

Asztalneműek damasztból, vagy hat személyre való szines kávéterítékek 3 frt. Rőfészéles késfonatú vászon, vagy valódi szinű lenágynemű (30 rőf) 6 frt. 1/2, eszies inom rumburgi vászon 23 méter, vagy 6 rumburgi varrás nélküli 14 frt. 50 és 54 rőfűs 1/2 rőf eszies hollandi és rumburgi szövet 15, 20, 25 frt.

Vidéki megrendelések utánvét mellett minden irányba pontosan teljesítettnek.

Czim: An die Geschäftsleitung der A. Muchmayer'schen Liquidation, Bécs, Leopoldstadt, Taborstrasse 9. sz.

Nehézkört

(nyavalyatörést) levél által gyógyít dr. Killisch különleges orvos Neudachn. Dreda (Szk-sorság.) Edig 5000-nél többet kezelt sikerrel. (37) (1-*)

(424) (34-104)

Bécs legnagyobb és legjobb hírű vasbutor-gyára

Reichhard és társa

BÉCSBEN,

III. Marxergasse 17.

Ajánlja magát izlése kivitelt gyárt-mányai pontos szállítására. Képes minta-lapok kíváratra ingyen.

Stein János

KÖNYV- ÉS ZENEMŰ-KERESKEDÉSÉBEN KOLOZSVÁRT KAPHATÓ:

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

CSENGERI ANTALTÓL.

Elmondattott Deák Ferencznek a m. tud. akadémia által 1877. január 28-dikán tartott emlékünnepe.

Ára 1 frt.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók következő 1877-iki NAPTÁRAK:

Erdélyi nagyobb képes naptár 1877-re.

Tisztí-czimtárral ellátva. Ára csak 60 kr, postán küldve 66 kr.

A dústartalmu naptár-részen kívül a tisztí-czimtár tartalma következő: A felelős m. k. kormány, horvát-szlavon-dalmát miniszterium, m. k. állami számvevőség, m. k. curia, a budapesti és m.-vásárhelyi kir. itőlóblák, m. k. kincstári jogügyek igazgatósága Pesten, az erdélyi földterhermentesítési alap-igazgatóság Budán, a királyhágón inneni kir. törvényszékek és járásbíróságok, m. k. bányaigazgatóság és m. k. jószágigazgatóság Kolozsvárt, a kolozsvári

m. k. pénzügyigazgatóság az alantas adó- és vámhivatalokkal, az erdélyi m. k. postaigazgatósági kerület postahivatalai és postamestereivel, a kolozsvári m. k. távirai kerület fő- és mellékállomásaival, m. k. katasteri és m. k. építészeti hivatalok, m. kir. közjegyzők, a királyhágón inneni megyék, szab. királyi és mezővárosok közigazgatási tisztí-czimtára, a kolozsvári m. k. tudomány-egyetem, kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet, a Kolozsvárt létező hitfelekezeti tanodák, állami tanintézetek, népiszkolák, óvodák és magán-növelde, kereskedelmi és iparkamarák Brassóban és Kolozsvárt, az erdélyi gazdasági-egylet, kolozsvári pénz-egylet, bankok, kölcsön- és takarékpénztá-
rak, biztosító társaságok. A „kolozsvári kalauz“-ban közli a helyt létező köz-mívelődési és jótékonyági egyleteket, a helyt lakó orvosokat, ügyvédeket, irodalmi és iparvállalatokat, azok közül a nevezetesebb czegeket fölemlítve.

Erdélyi képes kis naptár

1877-dik közönséges évre.

TARTALOM:

1. Naptár rész: katolikus, protestáns, görög és izraelita naptárral
2. A felséges királyi pár.
3. Az óriás leányka. Irta Gynlay Pál.
4. Szent István királyról Szabó Imrétől.
5. A megbüntetett férj. (Spa. y. ol. tréfa).
6. Az alligator.
7. Fiamnak. Arany Jánostól.
8. Kenyérmezei emlékek.
9. Kedveltebb 10 népdal.
10. Mákony, s a new-yorki nők mákony klubja.
11. Pipás kántor.
12. Egy állatszoliditó megmentése a haláltól.
13. Az erdély. népeletről. Népiszei rajzok Sándor Kálmántól.

IV. A hűvéri Neptun.

14. Gróf Sándor és lovagremekjei.
15. Katykarings selyem kendőm. Népdal.
16. Alkohol-király. Angol szöveg után.
17. A talajt megmunkáló eszközök.
18. A fák nyavalyái.
19. Utravaló egész életre.
20. Adomák.

Bélyeg illeték fokozati tábla. Kamatszámítás mutató-tábla, cselédbért s árendát mutató tábla. A királyhágón innen és néhány tulra eső vásárok betűrendben és hónapok szerint.

Hirdetések.

E dústartalmu naptárnak ára 30 kr.

Irodai fali naptár

az 1877-dik közönséges évre.

Legnagyobb ivrét, katolikus, protestáns, ó-hitű és izraelita nap-tárral, bélyeg-illeték fokozatok-kal és Erdély törvényszéki felosztásával.

XVIII. évfolyam. Ára 30 kr.

Különösen ajánlom ezen évről-évre nagyobb pártfogásban része-sült naptáromat a t. cz. megyei és városi közegek, hivatalok, tör-vényszékek és mindenféle irodák, valamint a t. cz. közönség szives figyelmébe, mert arra törekedtem, hogy csakis

a célnak teljesen megfelelő naptárt bocsássak a t. cz. közönség rendelkezésére.

Iparos naptár 1877-ik évre.

Szerkeszti Gelléri Mór. Ára 50 kr.

Gazdasági zseb-naptár 1877-re.

VII. év folyam.

Szerkesztő tulajdonos Kodolányi Antal. Ára 2 frt.

KRI-KRI

naptár

az ideges évszázad 77-ik esztendejére.

Sirva, kaczagva írta GIL BLAS. Ára 80 kr.

Protestáns új képes naptár 1877-ik évre.

Szerkesztette Dúzs Sándor. Ára 50 kr.

Dr. Joh. Nep. Vogl's Volks-Kalender 1877.

Redigirt von Dr. August Silberstein. Ára 65 kr.

Joghallgatók zsebnaptára az 1876/7 tanévre.

Az összes jog- és államtudományi karok hallgatói részére.

Szerkeszti Leitner Ferencz. Ára 1 frt 20 kr.

Lidércz naptár 1877-ik évre.

Ára 60 kr.

Hungária.

Politikai évkönyv és naptár 1877-re.

Kiadja TOLDY ISTVÁN. Ára 1 frt 30 kr.

Orvosok zsebnaptára, az 1877-dik évre.

Szerkeszti id. dr. Purjesz Zsigmond Ára 1 frt 50 kr.

Czettel szab. előjegyzési naptára 1877-re.

Ára 75 kr.

Czettel szab. jegyzék-naptára 1877-re.

Ára 75 kr.

Uj honvéd naptár 1877. évre

(együttal katonai naptár.)

Szerkeszti Aldor Imre. Ára 60 kr.

Falusi gazda naptára 1877. évre.

Szerkeszti Máday Izidor, Ára 80 kr.

Jogász-naptár 1877-dik évre.

Szerkeszti Szántó József. Ára 1 frt 50 kr.

Orvosi zsebnaptár az 1877. évre,

Szerkesztő Hochhalt Károly. Ára 1 frt 20 kr.

Neuer illustrirter Volks-Kalender für Ungarn und Siebenbürgen auf das Jahr 1877. Ára 50 kr.

Payne's illustrirter Familien-Kalender 1877. Ára 40 kr.

(438)

Altesti sérvben szenvedők

(8-12)

meglepo gyógyszer találnak Sturzenegger Gottlieb (Herisan, Svájc) határozottan ár-talmatlanul ható sérvkenőcsében, úgy altesti sérv, valamint anyasétek ellen. Bizo-nyítványok és elismervények a használati útmutatáshoz csatolva. Kapható 3 frt 20 kros csuprok-ban egyenesen Sturzenegger G. által, vagy a következő raktárakban. Budapest: Formagyí F. „Szent Mária-hoz” címzett gyógyszerárában; Temes-várt: Pecher J. „Mariahilf” című gyógyszerárában.

(16)

CSAPÓ SÁNDOR

NAGY BAZÁRJA KOLOZSVÁRT.

A farsangi idényre érkeztek nagy minőségben francia legyezők, legyezőhorgok, álarczok, Cottillion jelvények, valódi angol és francia illatszerek.

Nagy választékban vannak férfi-ingek, kézelők, gallérok, selyem nyakkendők, kesztyűk.

Továbbá legújabb divatu selyem, posztó és Chapeau-Klak, férfi- és gyermek kalapok.

Legdúsabb választék, női-, férfi- és gyermek bőr-, posztó- és brünnell-czipókbe.

Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.